

taljuppgifter om arbetsuppgifter, kontakter med arbetsgivare m m)?

Jag önskar även ett klarläggande från Riksförsäkringsverket i ovanstående frågor samt få veta vilka förväntningar de har vad gäller patientens ställning på arbetsmarknaden.

*Richard Löfvenberg*  
överläkare,  
ortopedkliniken,  
Norrlands Universitets-  
sjukhus, Umeå

Kommentar:

## Ny version på väg

För att citera Socialstyrelsens föreskrifter om intyg »skall man noga se till att man endast uttalar sig om förhållanden, som man har tillräcklig kännedom om». Av detta följer att uppgifter i viss utsträckning skall kontrolleras. Är detta inte möjligt skall i varje fall klart anges varifrån uppgiften kommer. Följer man inte detta brukar Hälso- och sjukvårdens ansvarsnämnd pricka läkare för intygsslarv om fallet kommer till prövning. Man skall alltså markera när patienten själv står för uppgiften, men tyvärr motsägs detta av att Socialstyrelsens föreskrifter om intyg också innehåller en passus om att blanketter fastställda genom styrelsen alltid skall följas.

Detta legala dilemma har dock numera lösts beträffande sjukförsäkringsintygen genom att Riksförsäkringsverket utfäst sig att tydligt markera vad som är patientuppgifter respektive läkarbedömning i en ny version av intygsblanketter.

*Jan Schöldström*  
förhandlingsavdelningen,  
Sveriges läkarförbund

## Bröstmottagning kommer få problem

I Läkartidningen 4/96, sid 213 finns en artikel »Läkare kritiska mot att screening upphör», vari diskuteras Älvsborgs landstingspolitikens beslut att upphöra med mammografiscreeningen från och med 1996.

Landstingsrådet Hasse Andersson menar att bröstmottag-

ningen på norra Älvsborgs länsjukhus har en sådan organisatorisk kvalitet att den i sig är en garant för att dödligheten i bröstcancer inte ökar på grund av att screeningen upphör. Dessutom tillfogar han att en liknande mottagning planeras i Borås.

### Öppnade i januari 1984!

På initiativ av onkologiska kliniken i Borås öppnades en gemensam bröstmottagning vid centrallasarettet i Borås i januari 1984, förlagd till onkologiska klinikkens mottagning. Deltagande specialiteter var, och är fortfarande, kirurgiska kliniken, onkologiska kliniken, patologiska laboratoriet, röntgenavdelningens mammografisektion.

Förutom sjuksköterskor, undersköterskor, röntgenassistenter, cytologassistenter, läkarsekreterare, psykolog och kurator deltar läkare från respektive specialiteter.

Under åren 1984–1995 har 9 919 patienter undersökts vid bröstmottagningen. Målsättningen har varit kort väntetid – inget remiss-tvång – säker diagnostik – besked till patienten samma dag.

Bröstmottagningen vid Borås Lasarett är ett gott exempel på ett lagarbete som höjt vår kunskapsnivå och kvalitet inom bröstcancersjukdomarnas område.

Hur denna mottagning skall kunna bevaras vid en befarad anstormning av oroliga kvinnor utan tillgång till mammografiscreening är en gåta. Den kliniska bröstmottagningen kommer att behöva en avsevärd resursförstärkning.

*Sune Ahlström*  
fd chefsöverläkare,  
onkologiska kliniken,  
Lasarettet,  
Borås

## Kommentar

Landstingsrådet Hasse Andersson säger att han givetvis känner till bröstmottagningen i Borås och att formuleringen i Läkartidningen måste bygga på ett missförstånd, kanske därför att han uttryckt sig otydligt vid telefonintervjun.

*Red*

## KORRESPONDENS

## Avancerade ordbehandlingsprogram medger virus-spridning!

Det har alltid hävdats att virus inte kan spridas med textfiler. Så hävdade även jag i min artikel om Internet i Läkartidningen 6/96. I och med att ordbehandlingsprogram har blivit alltmer avancerade och i princip innehåller programsnuttar är detta inte längre sant.

Microsoft Word innehåller många funktioner för att underlätta för användaren. Varje dokument som skapats med programmet är bärare dels av själva texten, dels av osynlig kringinformation. Bland annat innehåller den uppgifter om vilken dokumentmall som användes när texten skrevs. Den nyfikne kan öppna ett Microsoft Word-dokument i en ASCII textläsare t ex Notepad i Windows-miljön. Han eller hon kommer kanske att bli överraskad över hur mycket extra material som finns runt omkring den inskrivna texten. Bland annat ser man i början på filen information om ägaren till programmet, när det skapades osv. Det finns även information som styr hur dokumentet skall formateras. »Word makron» kan också gömma sig i den osynliga texten. Makrospråket var tänkt som en styrka i microsoft word – för den delen även i Excel och andra avancerade kontorsprogram. Tanken var att automatisera tangenttryckningar som ofta

»Nu har händiga människor lyckats konstruera makroprogram som utför mer eller mindre skadliga handlingar när ett infekterat dokument öppnas.»

upprepades, med andra ord precis samma tanke som låg till grund för dataprogram.

Nu har händiga människor lyckats konstruera makroprogram som utför mer eller mindre skadliga handlingar när ett infekterat dokument öppnas. När detta skrivs finns det fyra kända makrovirus: BMV, Concept, Nuclear och Color. De tre förstnämnda kan man skydda sig emot genom att stänga av automatiska makron. Det gör man genom att skriva ett själv-exekverande makro som startas varje gång Microsoft Word startas. Detta är i dagens läge endast kuriosas, eftersom Color-viruset kringgår en sådan åtgärd. Man skall också akta sig för att öppna makromenyn eftersom Color då aktiveras.

Det enda sättet att skydda sig mot denna nya virusfamilj är att använda ett antivirusprogram. S-PROT Professional 2.21 kan upptäcka Word Colors makrovirus. Microsoft tillhandahåller ett avgiftsfritt virus-skyddsverktyg som finns att hämta på <http://www.windows.microsoft.com/msoffice/freestuff/Msword/download/mvtool2.hm>. Observera att verktyget måste vara skrivet på rätt språk. Det finns en svensk version för dem som har svenskt Microsoft Word.

Denna nya typ av virus kommer säkerligen även dyka upp i filer skapade i andra program som har makrofunktioner, däribland Excel.

Sanningen att textfiler inte kan sprida virus får således numera betraktas som kraftigt modifierad. Fortfarande är det så att mailprogram inte sprider virus i sig eftersom brev inte innehåller makron och mailprogrammen inte utför makron. Däremot kan de flesta mailprogram skicka bilagor, t ex Microsoft Word-filer som då kan vara infekterade med makrovirus.

*Charlotte Holmquist*  
leg läkare, specialist i  
allmän kirurgi, Stockholm



ILLUSTRATION: LASSE PERSSON